

Skuldsanering

Skuldsaneringslag (2006:548)	355
Skuldsaneringsförordning (1994:347)	361
<i>Förbehållsbelopp</i>	
KFMFS 2014:1 Bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön	362
KFM A 2014:2 Bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön	363

Skuldsaneringslag (2006:548)

(senast ändrad genom SFS 2014:849)

Allmänna bestämmelser	355
Allmänna villkor för skuldsanering	355
Skulderna	356
Innehållet i en skuldsanering	356
Ansökan om skuldsanering	357
Bristfällig ansökan	357
Avslag på ansökan	357
Inledande av skuldsanering	357
Utredningen hos Kronofogdemyndigheten	357
Beslut om skuldsanering	358
Förbud mot exekutiva åtgärder	358
Verkan av skuldsanering	358
Omprövning av skuldsanering	358
Överklagande	359
Övriga bestämmelser	360
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	360
Propositioner	360

Allmänna bestämmelser

1 § Skuldsanering innebär att en gäldenär helt eller delvis befrias från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen.

Om ackord och konkurs finns särskilda bestämmelser.

2 § Kronofogdemyndigheten prövar ärenden om skuldsanering och ärenden om omprövning av ett beslut om skuldsanering.

Kommunen skall inom ramen för socialtjänsten eller på annat sätt lämna råd och anvisningar i budget- och skuldfrågor till skuldsatta personer. Denna skyldighet gäller även under skuldsaneringsförfarandet och under löptiden för en betalningsplan enligt 9 §.

Konsumentverket skall stödja och ge vägledning för den budget- och skuldrådgivning som kommunerna skall svara för.

3 § Vid skuldsanering enligt denna lag behöver hänsyn inte tas till föreskrifter om eftergift eller nedsättning i någon annan författning.

En borgenär får utan hinder av föreskrifter i någon annan författning godta ett förslag om skuldsanering enligt denna lag.

Allmänna villkor för skuldsanering

4 § Skuldsanering får beviljas en gäldenär med hemvist i Sverige som är fysisk person, om

1. gäldenären är på obestånd och så skuldsatt att han eller hon inte kan antas ha förmåga att betala sina skulder inom överskådlig tid, och
2. det är skäligt med hänsyn till gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden att skuldsanering beviljas honom eller henne.

Den som är folkbokförd i Sverige ska vid tillämpningen av första stycket anses ha hemvist i Sverige.

Vid tillämpningen av första stycket 2 ska särskilt beaktas omständigheterna vid skuldernas tillkomst, de ansträngningar gäldenären har gjort för att fullgöra sina förpliktelser och det sätt på vilket gäldenären har medverkat under handläggningen av ärendet om skuldsanering.

Är gäldenären näringsidkare, får skuldsanering beviljas endast om de ekonomiska förhållandena i näringsverksamheten är enkla att utreda. *Lag (2011:472)*

5 § har upphävts genom lag (2011:472).

Skuld-
sanering

6 § En gäldenär som har näringsförbud enligt lagen (2014:836) om näringsförbud får inte beviljas skuldsanering. Detsamma gäller en gäldenär som tidigare beviljats skuldsanering, om det inte finns synnerliga skäl för skuldsanering. *Lag (2014:849)*

Skulderna

7 § En skuldsanering omfattar, om inte annat föreskrivs i denna lag, alla fordringar på pengar mot gäldenären som har uppkommit före den dag då beslut meddelas enligt 14 § andra stycket att inleda skuldsanering. Skuldsanering medför att rätten till ränta eller dröjsmålsavgift på en sådan fordran bortfaller för tiden efter nämnda dag.

Vid skuldsaneringen får det bestämmas att en fordran som avses i första stycket och som är beroende av villkor, inte är till beloppet fastställd eller inte är förfallen till betalning, inte skall omfattas av skuldsaneringen. I fråga om en sådan fordran får borgenären utan hinder av föreskrifter i annan författning bevilja anstånd med betalningen under den tid betalningsplanen enligt 9 § löper.

En skuldsanering omfattar inte

1. en fordran på familjerättsliga underhåll,
2. en fordran för vilken borgenären har panträtt eller annan förmånsrätt enligt 6 eller 7 § förmånsrättslagen (1970:979) eller retentionsrätt, till den del säkerheten räcker till för betalning av fordran,
3. en fordran för vilken borgenären, innan beslut om att inleda skuldsanering har meddelats, har fått förmånsrätt enligt 8 § förmånsrättslagen, när det gäller egendom som har tagits i anspråk vid verkställigheten,
4. en fordran som inte är förfallen till betalning och som är beroende av att borgenären tillhandahåller en motprestation, eller
5. en fordran som är tvistig.

Bestämmelsen i tredje stycket 1 gäller inte när Försäkringskassan eller ett utländskt of-fentligt organ inträtt i den underhållsberättigades rätt till underhållsbidrag.

Innehållet i en skuldsanering

8 § Alla fordringar som enligt 7 § omfattas av skuldsaneringen har lika rätt.

Utan hinder av första stycket får en fordran

1. ges sämre rätt, om borgenären samtycker, eller
2. betalas före andra fordringar, om den efter fördelning enligt 9 § första stycket avser ett mindre belopp och det är skäligt med hänsyn till omfattningen av skulderna och övriga omständigheter.

I 23 § finns bestämmelser om vad som skall gälla i fråga om fordringar som inte har an-mälts i ärendet.

9 § Vid en skuldsanering skall det bestämmas

1. vilka fordringar som enligt 7 § skall omfattas av skuldsaneringen,
2. vad som enligt 8 § skall gälla för dem,
3. vilket belopp som skall fördelas mellan borgenärerna, och
4. en betalningsplan som visar när och hur kvarstående belopp av varje borgenärs fordran skall betalas.

Det belopp som skall fördelas mellan borgenärerna skall bestämmas så att skuldsaner-ingen tar i anspråk gäldenärens samtliga tillgångar och inkomster efter avdrag för vad som skall förbehållas gäldenären för dennes och dennes familjs försörjning. Därvid skall bestämmelserna i 7 kap. 4 och 5 §§ utskökningsbalken om förbehållsbelopp vara väggle-dande. Det får bestämmas vid skuldsaneringen att förbehåll även skall göras för betal-ning av en fordran som, enligt 7 § tredje stycket eller beslut som fattas med stöd av 7 § andra stycket, inte omfattas av skuldsaneringen.

Av fördelningen enligt första stycket 3 skall det framgå hur stor procentandel av ford-ringarnas belopp som skall kvarstå.

Den betalningsplan som skall bestämmas enligt första stycket 4 skall löpa under fem år, om det inte finns särskilda skäl att bestämma en kortare tid.

Ansökan om skuldsanering

10 § En ansökan om skuldsanering skall göras skriftligen hos Kronofogdemyndigheten. Ansökan skall vara egenhändigt undertecknad av gäldenären. *Lag (2006:745)*

11 § Ansökan skall innehålla

1. de uppgifter om gäldenären som anges i 33 kap. 1 § första och andra styckena rättegångsbalken samt uppgift som visar att gäldenären har hemvist i Sverige,
2. en förteckning över gäldenärens tillgångar och skulder med uppgift om varje borgenärs namn, person- eller organisationsnummer, postadress och telefon,
3. uppgift om gäldenärens inkomster och utgifter,
4. uppgift om förhållanden som avses i 4 § tredje stycket, och
5. de uppgifter om gäldenärens och dennes familjs personliga och ekonomiska förhållanden som i övrigt är av betydelse för prövning av frågan om skuldsanering skall inledas.

Uppgifterna enligt första stycket skall lämnas av gäldenären på heder och samvete.

Bristfällig ansökan

12 § Om en ansökan är bristfällig, skall Kronofogdemyndigheten förelägga gäldenären att avhjälpa bristen. Av föreläggandet skall det framgå att ansökan kan avvisas om föreläggandet inte följs. Föreläggandet behöver inte delges.

Kronofogdemyndigheten skall avvisa en ansökan om skuldsanering, om den är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för prövning i sak och gäldenären inte har följt ett föreläggande att avhjälpa bristen. *Lag (2006:745)*

Avslag på ansökan

13 § Om det framgår av ansökan om skuldsanering eller annan tillgänglig utredning att gäldenären inte uppfyller villkoren enligt 4 § eller inte får beviljas skuldsanering på grund av 6 §, ska Kronofogdemyndigheten avslå ansökan.

Om det, sedan beslut har meddelats enligt 14 § andra stycket om att inleda skuldsanering, framkommer att förutsättningarna för skuldsanering enligt denna lag inte är uppfyllda, ska Kronofogdemyndigheten avslå ansökan. Ansökan får också avslås, om gäldenären inte inställer sig personligen vid ett sammanträde eller om gäldenären i övrigt inte medverkar vid ärendets handläggning. *Lag (2011:472)*

Skuldsanering

Inledande av skuldsanering

14 § Kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning det behövs inhämta upplysningar om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden från andra myndigheter. Kronofogdemyndigheten får också, om det finns särskilda skäl, hålla ett sammanträde enligt 17 § för att avgöra om skuldsanering skall inledas.

Om Kronofogdemyndigheten inte enligt 12 § avvisar eller enligt 13 § första stycket avslår en ansökan om skuldsanering, skall myndigheten snarast besluta att skuldsanering skall inledas. *Lag (2006:745)*

15 § När ett beslut har meddelats om att inleda skuldsanering skall Kronofogdemyndigheten genast genom en kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar uppmana var och en som har en fordran mot gäldenären att skriftligen anmäla den till Kronofogdemyndigheten senast en månad från dagen för kungörelsens införande. Om det finns särskilda skäl, kan Kronofogdemyndigheten införa kungörelsen även i en eller flera ortstidningar. Kronofogdemyndigheten kan också förlänga fristen till två månader, om det finns särskilda skäl. *Lag (2006:745)*

Utredningen hos Kronofogdemyndigheten

16 § Har skuldsanering inletts, skall Kronofogdemyndigheten se till att ärendet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. *Lag (2006:745)*

17 § Kronofogdemyndigheten skall kalla gäldenären att inställa sig personligen vid ett sammanträde, om det kan antas vara till fördel för utredningen. Vid sammanträdet skall gäldenären lämna de ytterligare upplysningar som behövs för att avgöra frågan om skuldsanering.

Kallelsen skall sändas till gäldenären under den adress gäldenären senast har uppgivit i ärendet. Kallelsen behöver inte delges.

I kallelsen skall gäldenären upplysas om syftet med sammanträdet och om att ansökan kan avslås om gäldenären inte inställer sig personligen.

18 § Kronofogdemyndigheten får till sammanträde enligt 17 § kalla även en borgenär, annan myndighet eller någon annan som kan bidra till utredningen av ärendet. Kallelsen behöver inte delges.

Beslut om skuldsanering

19 § När det finns en tillräcklig utredning, skall Kronofogdemyndigheten tillsammans med gäldenären upprätta ett förslag om skuldsanering som innehåller de uppgifter som anges i 9 §. *Lag (2006:745)*

20 § Förslaget om skuldsanering skall sändas till samtliga kända borgenärer vars fordringar omfattas av skuldsaneringen med föreläggande för dem att yttra sig över förslaget inom viss tid. I föreläggandet skall det anges att ett uteblivet yttrande inte hindrar ett beslut om skuldsanering. Föreläggandet skall delges borgenärerna. Om en fordran som anmälts enligt 15 § inte omfattas av skuldsaneringen, skall borgenären underrättas om detta.

21 § Efter utgången av den tid som avses i 20 § skall Kronofogdemyndigheten pröva om gäldenären skall beviljas skuldsanering.

Ett beslut om skuldsanering skall genast kungöras i Post- och Inrikes Tidningar.

Lag (2006:745)

Förbud mot exekutiva åtgärder

22 § Efter Kronofogdemyndighetens beslut om att inleda skuldsanering får utmätning för fordringar som uppkommit dessförinnan inte äga rum innan frågan om skuldsanering är avgjord, om inte, efter överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer annat. Om utmätning ändå sker, är åtgärden utan verkan.

Första stycket gäller inte fordringar som enligt 7 § tredje stycket inte omfattas av skuldsaneringen.

Det som sägs i denna paragraf tillämpas även i fråga om beslut om betalningssäkring och verkställighet av ett sådant beslut. *Lag (2006:745)*

Verkan av skuldsanering

23 § En skuldsanering befriar gäldenären från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen i den utsträckning som dessa sätts ned. Genom skuldsaneringen befrias gäldenären från ansvar för betalningen av fordringar som inte är kända i ärendet, om inte fordringen är sådan som avses i 7 § tredje stycket.

Skuldsaneringen inverkar inte på den rätt en borgenär har mot en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären svarar för fordringen.

Omprövning av skuldsanering

24 § På ansökan av en borgenär vars fordran omfattas av ett beslut om skuldsanering kan Kronofogdemyndigheten upphäva beslutet eller, i fall som avses i 4 och 5, ändra det som har bestämts i en fråga som avses i 9 § första stycket 2–4, om

1. gäldenären
 - a) har gjort sig skyldig till oredlighet mot borgenärer,
 - b) har gjort sig skyldig till uppsåtligt försvärande av konkurs eller exekutiv förrättning, eller
 - c) i hemlighet har gynnat någon borgenär för att inverka på skuldsaneringsfrågans avgörande,

2. gäldenären i sin ansökan om skuldsanering eller annars under ärendets handläggning medvetet har lämnat oriktiga uppgifter till men för borgenären,
3. gäldenären har lämnat oriktig uppgift till ledning för myndighets beslut i fråga om skatt eller avgift som omfattas av skuldsaneringen eller underlåtit att lämna uppgift trots att gäldenären är uppgiftsskyldig och den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att ett beslut blivit felaktigt eller inte fattats,
4. gäldenären inte följer betalningsplanen, såvida avvikelsen inte är ringa, eller
5. gäldenärens ekonomiska förhållanden har väsentligen förbättrats efter beslutet om skuldsanering och detta beror på omständigheter som inte kunnat förutses vid beslutet.

I fall som avses i första stycket 5 skall ansökan ges in inom fem år från dagen för skuldsaneringen. Om löptiden för betalningsplanen har förlängts enligt 26 §, gäller i stället den tiden.

Upphävs ett beslut om skuldsanering, blir en borgen eller annan säkerhet som tredje man har ställt för betalning av belopp som avses i 9 § första stycket 3 ogiltig, om inte tredje mannen kände till eller borde känt till de omständigheter som anges i första stycket 1 eller medverkade till att gäldenären åsidosatt sina förpliktelser enligt första stycket 2.

Lag (2006:745)

25 § På ansökan av gäldenären kan Kronofogdemyndigheten ändra det som har bestämts i en fråga som avses i 9 § första stycket 2–4, om

1. gäldenärens ekonomiska förhållanden har väsentligen förändrats efter beslutet om skuldsanering och detta beror på omständigheter som inte kunnat förutses vid beslutet, eller
2. det finns synnerliga skäl. *Lag (2006:745)*

26 § Vid ändring av ett beslut om skuldsanering får löptiden för betalningsplanen förlängas till som längst sju år.

27 § En ansökan om upphävande eller ändring enligt 24 eller 25 § av ett beslut om skuldsanering skall göras skriftligen hos Kronofogdemyndigheten. Ansökan skall innehålla uppgifter om

1. det beslut som avses, och
2. de omständigheter som åberopas till stöd för upphävande eller ändring.

Om en ansökan är bristfällig tillämpas 12 §. *Lag (2006:745)*

28 § Bestämmelserna i 16–18 §§ gäller i tillämpliga delar även vid Kronofogdemyndighetens handläggning av ärenden om upphävande eller ändring av ett beslut om skuldsanering. *Lag (2006:745)*

Överklagande

29 § Kronofogdemyndighetens slutliga beslut får överklagas till tingsrätten i den ort där gäldenären är bosatt. Detsamma gäller Kronofogdemyndighetens beslut att inleda skuldsanering. Om gäldenären inte är bosatt i Sverige, får beslutet överklagas till Stockholms tingsrätt. Överklagandet skall ges in till Kronofogdemyndigheten inom tre veckor från dagen för beslutet. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat följer av denna lag. Kronofogdemyndigheten skall inte vara part i domstolen.

Ett beslut varigenom en ansökan om skuldsanering förklaras vilande får inte överklagas. *Lag (2006:745)*

30 § Om tingsrätten bifaller ett överklagande av gäldenären, skall den återförvisa ärendet till Kronofogdemyndigheten. Om Kronofogdemyndigheten avslagit gäldenärens ansökan med tillämpning av 13 § andra stycket och tillräcklig utredning finns, får tingsrätten dock besluta om skuldsanering.

Ett beslut av tingsrätten att återförvisa ett ärende till Kronofogdemyndigheten får inte överklagas. *Lag (2006:745)*

31 § har upphävts genom lag (2006:556).

Övriga bestämmelser

32 § Om gäldenären försätts i konkurs, förfaller en av gäldenären dessförinnan gjord ansökan om skuldsanering.

Om en ansökan om förhandling om offentligt ackord tas upp sedan gäldenären har ansökt om skuldsanering, skall skuldsaneringsärendet förklaras vilande. Om ackordet fastställs, förfaller ansökan om skuldsanering.

Om gäldenären avlider, förfaller en av gäldenären gjord ansökan om skuldsanering.

33 § Återkallar gäldenären en ansökan om skuldsanering, skall ärendet genast avskrivas från vidare handläggning. Detsamma gäller om ansökan förfaller enligt 32 §.

34 § Avslås eller avvisas en ansökan om skuldsanering eller avskrivs ärendet från vidare handläggning sedan en kungörelse har utfärdats enligt 15 §, skall samtliga kända borgenärer genast underrättas.

35 § En överenskommelse som innebär att gäldenären eller tredje man tillförsäkrar någon borgenär, vars fordran omfattas av skuldsaneringen, bättre villkor än enligt skuldsaneringen är ogiltig.

36 § Socialnämnder och andra myndigheter skall till Kronofogdemyndigheten eller domstol som handlägger ett ärende om skuldsanering enligt denna lag på begäran överlämna sådana uppgifter om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden som behövs för prövning av ärendet. *Lag (2006:745)*

37 § Ett beslut om skuldsanering får verkställas utan hinder av att det inte har vunnit laga kraft.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:849

1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2014.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om den som meddelats näringsförbud enligt lagen (1986:436) om näringsförbud.

Propositioner

SFS 2006:548

Prop. 2005/06:124

SFS 2011:472

Prop. 2010/11:31

SFS 2006:556

Prop. 2005/06:124

SFS 2014:849

Prop. 2013/14:215

SFS 2006:745

Prop. 2005/06:200

SFS 2007:636

Prop. saknas

Skuldsaneringsförordning (1994:347)

(senast ändrad genom SFS 2006:1173)

Inledande bestämmelse

1 § Denna förordning är tillämplig i fråga om ärenden som handläggs enligt skuldsaneringslagen (2006:548). *Förordning (2006:1173)*

Ansökan

2 § Ansökan om skuldsanering skall göras på blankett som fastställs av Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:774)*

3 § har upphävts genom förordning (2006:774).

Kungörelser

4 § En kungörelse enligt 15 § skuldsaneringslagen (2006:548) skall innehålla uppgift om gäldenärens namn, personnummer och adress, ansökningsdag samt adressen till det kontor vid Kronofogdemyndigheten där handlingarna i ärendet finns tillgängliga. Kungörelsen skall dessutom innehålla uppgift om dagen för beslutet att inleda skuldsanering och sista dag för anmälan av fordringar mot gäldenären samt en upplysning om att gäldenärens betalningsansvar för en fordran som inte anmäls kan komma att falla bort. Kungörelsen får innehålla även andra upplysningar. *Förordning (2006:1173)*

5 § En kungörelse enligt 21 § skuldsaneringslagen (2006:548) skall innehålla uppgift om beslutetsdag, gäldenärens namn och personnummer samt adressen till det kontor vid Kronofogdemyndigheten eller den domstol där handlingarna finns tillgängliga. Kungörelsen får innehålla även andra upplysningar. *Förordning (2006:1173)*

Dagbok och aktbildning

6 § Kronofogdemyndigheten skall i skuldsaneringsdatabasen föra dagbok i varje ärende enligt föreskrifter som myndigheten meddelar. *Förordning (2006:774)*

7 § Ansökan och övriga handlingar samt delgivningsbevis i varje ärende skall föras samman till en akt.

8 § Om ett ärende skall överlämnas till en tingsrätt på grund av överklagande, skall Kronofogdemyndigheten lämna över akten i ärendet. Handlingarna skall ingå i den mottagande domstolens akt.

Första stycket skall tillämpas också när ett ärende på grund av överklagande lämnas över till högre domstol.

Om en domstol återförvisar ett ärende till Kronofogdemyndigheten enligt 30 § skuldsaneringslagen (2006:548) eller på annan grund, skall domstolen till Kronofogdemyndigheten återlämna Kronofogdemyndighetens akt tillsammans med domstolens beslut och övriga handlingar av betydelse för den fortsatta handläggningen vid Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:1173)*

9 § Underrättelse om domstolens slutliga beslut eller beslut enligt 22 § skuldsaneringslagen (2006:548) skall av domstolen lämnas till Kronofogdemyndigheten.

Förordning (2006:1173)

Skuldsanering

KRONOFOGDEMYNDIGHETENS FÖRESKRIFTER

KFMFS 2014:1 Bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m. under år 2015

1 § Förbehållsbeloppet ska bestämmas med ledning av ett normalbelopp.

2 § Normalbeloppet ska för en ensamstående gäldenär vara 4.675 kr i månaden, för sammanlevande makar och därmed jämställda 7.723 kr i månaden och för varje barn 2.480 kr i månaden till och med det kalenderår då barnet fyller sex år och 2.855 kr i månaden för tid därefter.

3 § Följande normalbelopp i kronor per inkomstperiod ska gälla.

	Månad	Två veckor	Vecka	Dag
Ensamstående	4.675	2.181	1.091	156
Makar och jämställda	7.723	3.604	1.802	257
Barn t.o.m. det kalenderår då barnet fyller sex år	2.480	1.157	579	83
Barn fr.o.m. det kalenderår då barnet fyller sju år	2.855	1.332	666	95

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:1

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2015 och gäller till och med den 31 december 2015.

KRONOFOGDEMYNDIGHETENS ALLMÄNNA RÅD

KFM A 2014:2 Bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m. under år 2015

1 Normalbelopp	363
2 Familjeförhållanden	363
3 Avvikelse från normalbeloppen	364
3.1 Avdrag	364
3.2 Tillägg till normalbeloppet för familjens gemensamma kostnader ...	364
3.3 Tillägg till normalbeloppen för gäldenärens personliga kostnader ...	365
4 Bostadskostnad	365
4.1 Schablonhyra	366
5 Anstånd	366
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	366

1 Normalbelopp

Av 7 kap. 5 § första stycket utsökningsbalken (UB) framgår att den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av ett normalbelopp. Kronofogdemyndigheten har i föreskrifter (KFMFS 2014:1) om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m. under år 2015 (föreskrifterna) beslutat om normalbeloppens storlek.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket UB ska normalbeloppen anses omfatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad, som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Skuld-
sanering

Allmänna råd

Till vanliga levnadskostnader bör räknas i ett hushåll normalt förekommande utgifter såsom t.ex. för kost, kläder, tvätt, hygien, gas, hushållsel, telefon, internetuppkoppling, TV-avgifter, försäkrings- och medlemsavgifter samt mindre utgifter för tillfälliga behov.

När det nedan anges att normalbeloppet kan minskas t.ex. med sidoinkomst ska gäldenären slutligen alltid erhålla det belopp för sina vanliga levnadskostnader som följer av föreskrifterna.

Om skäl föreligger kan Kronofogdemyndigheten göra avvikelser från normalbeloppen i situationer som beskrivs i det följande.

2 Familjeförhållanden

Av 7 kap. 5 § UB framgår att normalbeloppen avser ensamstående, sammanlevande makar och därmed jämställda samt barn.

Allmänna råd

Med uttrycket makar bör även avses personer som ingått registrerat partnerskap.

Med uttrycket därmed jämställda avses två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll (sambor).

Med barn bör avses sådant barn som en gäldenär, dennas sammanlevande make eller sambo varaktigt bor tillsammans med och är skyldig att försörja enligt 7 kap. 1 § föräldrabalken (försörjningsberättigat barn).

Ej försörjningsberättigade barn bör inte beaktas vid beräkningen av förbehållsbeloppet.

Är ett barn gäldenär bör det anses vara ensamstående.

3 Avvikelser från normalbeloppen

3.1 Avdrag

3.1.1 Sidoinkomst

Allmänna råd

Om gäldenären har regelbunden sidoinkomst bör normalbeloppet minskas med ett belopp som motsvarar sidoinkomsten efter avdrag för preliminär skatt.

3.1.2 Sammanlevande makes eller sambos inkomst

Allmänna råd

Om gäldenären lever tillsammans med make eller sambo och denna har inkomst, bör denna inkomst tas med vid beräkningen av gäldenärens förbehållsbelopp. Detta sker genom att gäldenärens förbehållsbelopp bestäms utifrån makes eller sambos förmåga att bidra till betalningen av familjens gemensamma kostnader inklusive bostadskostnad. Dessa kostnader bör fördelas på så sätt att respektive make eller sambo svarar för den del av kostnaderna som motsvarar dennas inkomst i förhållande till deras sammanlagda inkomster (proportionering). Beräkningen sker på sätt som framgår av avdelning I och II i blanketten KFM 9416. Vid beräkningen bör avdrag göras för preliminär skatt samt för kostnader för fullgörande av tjänst enligt vad som anges i punkt 3.3.2.

3.1.3 Barnbidrag och underhållsbidrag m.m. till försörjningsberättigat barn

Allmänna råd

Om normalbelopp bestämts för försörjningsberättigat barn, bör beloppet minskas med

- allmänt barnbidrag, fierbarnstillägg, förlängt barnbidrag, studiebidrag och extra tillägg till detta. Bor barnets föräldrar ihop minskas barnets normalbelopp med hela barnbidraget. Om barnets föräldrar inte bor ihop minskas barnets normalbelopp med den del som gäldenären får.
- underhållsbidrag, underhållsstöd samt förlängt underhållsbidrag och förlängt underhållsstöd för studerande.
- pension eller annan ersättning enligt 7 kap. 1 § UB som barnet får efter avdrag för preliminär skatt.

Minskningen får inte vara större än barnets normalbelopp.

Vid växelvis boende bör barnet tillgodoräknas ett halvt normalbelopp.

Om ett försörjningsberättigat barn är gäldenär minskas barnets normalbelopp först med barnbidrag/studiebidrag och underhållsbidrag/underhållsstöd samt därefter med annan inkomst, exempelvis barnpension.

3.1.4 Förmåner

Allmänna råd

En gäldenär kan ha förmåner från arbetsgivare som hör till vanliga levnadskostnader. Normalbeloppet bör minskas med värdet av förmånen.

3.2 Tillägg till normalbeloppet för familjens gemensamma kostnader

Allmänna råd

Ingår normalbelopp för flera personer i förbehållsbeloppsbereäkningen, bör frågan om tillägg bedömas utifrån samtliga familjemedlemmars behov. Kronofogdemyndigheten kan begära att uppgifter om tillägg styrks av gäldenären.

3.2.1 Kostnader för bantillsyn

Allmänna råd

Tillägg till normalbeloppet bör göras för kostnad på grund av nödvändig bantillsyn.

3.2.2 Kostnader för sjukdom

Allmänna råd

Tillägg till normalbeloppet bör göras för kostnad till följd av sjukdom. Tillägget bör minskas med ersättning för sådan kostnad som utbetalas av Försäkringskassan eller på annat sätt.

Finns högkostnadsskydd bör detta beaktas.

3.3 Tillägg till normalbeloppen för gäldenärens personliga kostnader

Allmänna råd

Tillägg till normalbeloppet bör även göras för gäldenärens betalning av fordran med företrädesrätt samt kostnader för fullgörande av tjänst. Kronofogdemyndigheten kan begära att uppgifter om tillägg styrks av gäldenären.

3.3.1 Fordran med företrädesrätt

Av 7 kap. 4 § UB framgår att i förbehållsbeloppet ska inräknas belopp som motsvarar vad gäldenären betalar till annan, som vid utmätning av lön m.m. har bättre rätt till lönen. Vid utmätning för fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB ska även betalningsskyldighet till annan som har lika rätt som sökanden beaktas.

Allmänna råd

Av samma anledningar som underhållsbidrag enligt 7 kap. 17 § UB kan jämkas i en fördelnings-situation bör motsvarande jämkning göras vid bestämmande av förbehållsbeloppet.

Om betalningen avser fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB, kan utmättnings- och förbehållsbelopp påverkas. Detta i de situationer då utrymme inte finns för de löpande fordringarna både i löneutmätningen och vid den frivilliga betalningen.

Förbehållsbeloppet bör beräknas på sätt som framgår av avdelning IV i blanketten KFM 9416.

Om betalningen avser såväl löpande fordran som skuld kan även skälig avbetalning på skuld accepteras. Det krävs dock att löneutmätningen sker för fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB och att utrymme finns för betalning överstigande de löpande fordringarna.

Även vid löneutmätning för annan fordran bör skälig avbetalning på skuld accepteras, under förutsättning att avbetalningen avser och avräknas från fordran med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § första stycket 1 UB.

3.3.2 Kostnader för fullgörande av tjänst

Skuld-
sanering

Allmänna råd

Tillägg till normalbeloppet bör göras för gäldenärens kostnad för fullgörande av tjänst. Vid beräkningen av tillägget bör tillämpas de bestämmelser som gäller för avdrag för motsvarande kostnader vid taxering enligt 12 kap. 1, 4–18, 10–22, 24–32 och 37 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

Då gäldenären uppbär ersättning för ökade levnadskostnader (traktamenten) eller för resa med egen bil i tjänsten bör inte tillägg göras till normalbeloppet. I sådant fall bör arbetsgivaren upplysas om att beslutet om utmätning av lön m.m. endast avser, förutom lön, den del av traktaments- eller bilersättningen som vid skatteavdrag behandlas som lön.

Om gäldenären kan antas ha kostnad för resor till och från arbetsplatsen med kollektivt färdmedel, kan Kronofogdemyndigheten göra tillägg till normalbeloppet även om kostnaden inte är känd. Tillägg sker då med belopp som beräknas motsvara kostnaden (t.ex. månadskort).

Tillägg bör även göras om gäldenären har resekostnader för att söka arbete eller delta i andra åtgärder som kommunen eller arbetsmarknadsmyndigheten anordnar.

4 Bostadskostnad

Av 7 kap. 5 § andra stycket UB framgår att bostadskostnaden ska beräknas särskilt och läggas till normalbeloppen.

Allmänna råd

Vid bestämmande av förbehållsbeloppet bör den faktiska bostadskostnaden läggas till normalbeloppen. Med faktisk kostnad avses bostadskostnaden med avdrag för eventuellt förekommande tillägg och bidrag, exempelvis bostadstillägg, boendetillägg och bostadsbidrag.

Bor gäldenären på egen bostadsfastighet bör hänsyn tas till räntekostnader och nödvändiga driftskostnader samt till skälig amortering. Räntekostnader och amortering på bostadslån bör endast beaktas om fastigheten pantförskrivits för lånet.

Bor gäldenären i en bostadsrättslägenhet är månadsavgiften bostadskostnad. Räntekostnader och skälig amortering beaktas om bostadsrätten pantförskrivits för lånet.

4.1 Schablonhyra

Allmänna råd

Om bostadskostnaden inte är känd, kan Kronofogdemyndigheten med ledning av kostnadsläget på orten beräkna kostnaden för en bostad av skälig storlek för gäldenären (schablonhyra).

5 Anstånd

Kronofogdemyndigheten får enligt 7 kap. 11 § andra meningen UB på begäran av gäldenären, bevilja anstånd under pågående löneutmätning endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl.

Allmänna råd

Särskilda skäl för anstånd kan t.ex. vara sjukdom, olycksfall och andra omständigheter som gäldenären inte kunnat råda över eller förutse. Vid bedömningen av om särskilda skäl finns bör beräknas den tid som löneutmätning pågått och beräknas pågå.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:2

Dessa allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2015 och gäller till och med den 31 december 2015.